

Orhan ÖRÜCÜ
Elektrik Mühendisi

SORUN SÖYLEYELİM

Dilediğin kadar ısın, ısındığın kadar öde!

- Bazı komşu binalarımız merkezi ısıtma olan binalarında ısı payölçer sistemine geçtiler. Sorduğumuzda çok faydasını gördüklerini söylüyorlar. Bu sistem nedir?

- Bu sistemde amaç, merkezi olarak ısınan binalarda her dairenin metrekareye göre değil, harcadığı yakıt miktarına göre fatura ödemesini sağlamaktır. Radyatörlere klasik vanalar yerine sıcaklık ayarı yapabilen termostatik vanalar takılmaktadır. Petegün üzerine de payölçer monte edilir. Bu payölçer, uzaktan okuma sistemi ile okunarak faturalandırılır. Bu, merkezi sistem ısıtımında bağımsız ısıtma demektir. Isı payölçerler sistemi ile istediğiniz kadar ısınır, ısındığınız kadar öder, tasarrufunuzu kendiniz belirlersiniz. Yani, ısı payölçerli sistem ile merkezi ısıtma sistemli konutunuzda kombi kullanıcısı gibi oluyorsunuz.

- Isı payölçer nedir?

- Isı payölçer, bir radyatörün ortama yaydığı ısı miktarının tespit edilmesini sağlayan cihazdır. Elektronik Isı Payölçerler, radyatör ve ortam sıcaklığının denetlenmesi için iki adet son derece hassas sıcaklık algılayıcısına sahip olan cihazlardır. Cihazlar, programlanmış olan okuma tarihindeki tüketim değerini hafızasına alır ve bu bilgileri telsiz frekansı yoluyla okuyucuya aktarır. Bu sayede tüketim değerlerinin okunması için hiçbir zaman eve girilmesi gerekmez.

- Isı Payölçer Sistemi ile tasarruf nasıl sağlanır?

- Her radyatöre takılan termostatik vanalar sayesinde, daire sakinine her odayı istediği sıcaklığa ayarlama imkanı sağlanır. Bu sayede kullanılan odalarda radyatör sıcaklığının düşürülmesi ile önemli derecede ısı enerjisi tasarrufu sağlanır. Genel kural olarak, her 1 °C oda sıcaklığının düşürülmesi yüzde 6 oranında ısı enerjisi tasarrufu sağlandığı bilinmektedir. Eğer evinizde uzun süre oturmuyorsanız, vanayı en düşük kademede tutarak sadece apartmanın genel ısıtımının bedelini ödeyebilirsiniz.

- Isı payölçer sisteminin bireysel ısıtma sistemlerinden (kombiden) farkı nedir?

- Kombi sistemlerinde merkezi sistemin sağladığı ısıtma avantajlarından faydalanamazsınız. Etrafınızdaki konutlar kombilerini kapattıklarında ısınma için çok daha fazla enerji harcamanız gerekir. Isı payölçer sistemi ise merkezi sistemin ısıtma avantajı ile kombinin yaptığı kadar ödeme avantajlarını birleştirir. Kolonlu sistemlerde uygulanan termostatik vanalar ortam sıcaklığının minimum 15 °C'nin altına düşmesine müsaade etmez ve merkezi sistemle ısınan binanızın ısı dengesinin korunmasına olanak sağlar. Ayrıca istenilen oda istenilen sıcaklıkta tutulabileceğinden ısıtma konforu ve tasarruf sağlar.

- Sistemin parasal boyutu nedir?

- Firmasına ve markasına göre değişse de ısı payölçer cihazının fiyatı 100 TL civarındadır. Bu cihazın binadaki ve evdeki tüm radyatörlere takılması gerekmektedir. Ayrıca firmalar okuma ve faturalama başına 4 TL

- Dünyada ve ülkemizdeki örnekler nasıl? Bu sistem genel olarak ne gibi faydalar sağlayacaktır?

- Türkiye'de merkezi sistemle ısınan yaklaşık 1 milyon konut bulunuyor. Uzun vadede yasa dikkate alınır, 5 yıl içinde tüm merkezi sisteme sahip olan binaların Isı Payölçer Sistemleri'ni kullanmaya başlamaları halinde Türkiye'nin yıllık kazancının yaklaşık 1 milyar dolar olacağı söylenebilir. Özellikle Avrupa'da 30 yıldır kullanılan bu sistemin diğer koşulların da sağlanması ile birlikte yüzde 40'lara varan bir tasarruf sağladığı resmi kayıtlara geçmiştir. Ülkemizde yeni yeni uygulanan sistemde tasarruf oranı yüzde 30'lar dolayındadır. Avrupa ülkelerinde merkezi sistemlerde kullanılmak zorunda olan payölçerler ilk donanım ve sonraki bakım işlem masrafları bakımından oldukça ekonomiktir. Kısaca sistemin faydalarını şöyle sayabiliriz:

- Kalorifer enerji tüketiminde yüzde 30 kadar tasarruf sağlar. Daha iyi ısınır daha az bedel ödemek mümkündür.
- Kalorifer sisteminin de daha verimli çalışması ve daha az yıpranması sağlanmaktadır.
- Binada eşit ısınmaya eşit ücret ödenmesi sağlanmaktadır.
- Boş duran evlerin sahipleri veya sık sık seyahat eden daire malikleri kaloriferlerinde vana-

civarında bir bedel almaktadır. Bu cihazları kiralayan firmalar da bulunmaktadır. Bu durumda daire başına ayda 4-6 TL bedelle hem cihaz kiralanmakta, hem de raporlama hizmeti alınmaktadır.

- Sistemin yasal altyapısı nedir?

- İlgili mevzuata girmeden önce söz konusu sistemin binalara takılmasından ilk etapta site-apartman yöneticilerinin sorumlu olduğunu söyleyelim. Isı payölçer taktırmayan yöneticilerin kendisine 1.600 TL'yi bulan ceza geleceğini belirtelim. 2 Mayıs 2007 tarihinde yürürlüğe giren Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında, merkezi ısıtma siste-

mine sahip binalarda, merkezi veya lokal ısı kontrol cihazları ile ısıtma maliyetlerinin ısı kullanım miktarına bağlı olarak paylaşımını sağlayan sistemlerin kullanılması esas getirilmiş olup; buna uygun olmayan projelerin onaylanmaması gerekmektedir. Kat Mülkiyeti Kanunu'nda yapılan değişiklik gereği Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, merkezi sistemdeki ısıtma giderlerinin paylaşılmasına ilişkin ola-

ğimsız bölümlerin kullanım alanına göre paylaşılması esasına dayandırılmıştır. Söz konusu yönetmelik hükümleri merkezi ısıtma sistemine sahip mevcut binaları da kapsamakta olup; hem mevcut binalar hem henüz yapı kullanım izni almamış binalar için 5 yıllık geçiş süresi öngörülmüştür. Enerji Verimliliği Kanunu gereğince bu geçiş süresi 2 Mayıs 2012 tarihinde sona erecektir.

larını kısarak tasarruf gayretini içinde olacaklardır. Hava sıcak olduğunda pencere açmak yerine kaloriferlerde vana kısılması veya kapatılması teşvik edilmiş olacaktır.

■ Dairenin kuzeye bakması, çatı katı veya bodrum katı olması, izolasyonunun tam olmaması faktörleri hesaplama işlemlerinde dikkate alınabilecektir.

■ Kalorifer petek sayısı, kalorifer peteklerinin cinsi ve ölçüleri hesaplamalarda dikkate alındığından herhangi bir haksızlığa imkan tanımamaktadır.

■ Isı payölçer sayesinde avantajlı olan merkezi tip ısıtma artık daha fazla tercih edilir bir hale

gelecek ve kombi sistemine ihtiyaç kalmadığından yurt ekonomisine ve binanızın ekonomisine katkı sağlanacaktır.

■ Hesapların yöneticiye bilgisayar çıktısı olarak verilmesi ile yöneticinin işlem yapma yükü kalmamaktadır. Daireler arası mahsup işlemleri ise yönetici tarafından yürütülecektir.

EMO

E-posta: emoenerji@emo.org.tr
Adres: Elektrik Mühendisleri Odası
İhlamur Sokak No:10
Kızılay-Ankara

Cumhuriyet

E-posta: enerji@cumhuriyet.com.tr
Adres: Ahmet Rasim Sokak No:14
06550 Çankaya-Ankara
Faks: 0312 442 30 10

